

Nr 584

Av herr Carlsson i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 100, angående anslag för budgetåret 1957/58 till främjande av bostadsförsörjningen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 100 föreslås att de statliga tilläggslånen till studentbostadsbyggandet skall fastställas till 5 000 kronor per rum, då det gäller studentrum i särskilda kategorihus, och 3 000 kronor per rum, då det gäller studentrum, insprängda i den vanliga flerfamiljshusbebyggelsen. Detta innebär så till vida en ändring i princip från nu gällande bestämmelser, att subventionen fastställles till ett visst belopp oberoende av produktionskostnaderna.

Den föreslagna ändringen motiveras med att det är nödvändigt att, då nu bostadsbyggandet för studenter måste väsentligt utvidgas, produktionskostnaderna för sådana bostäder nedpressas. Därom är naturligtvis i och för sig ingenting att säga. Liksom vid annan bostadsproduktion bör man givetvis på allt sätt söka genom rationaliseringar, omsorgsfull planering och dylikt söka åstadkomma en sänkning av byggnadskostnaderna. Propositionens förslag synes dock alltför mycket baseras på mycket lösa antaganden och förhoppningar angående de möjligheter som föreligger att nå lägre produktionskostnader för studentbostäderna. Det hänvisas härvid till dels bostadsstyrelsens uttalanden, dels försök, som gjorts i Uppsala. På grundval härav anser departementschefen det vara realistiskt att räkna med att kostnaderna kunna sänkas till 13 000 kronor per rum.

Undersöker man nu närmare de utredningar, som gjorts i Uppsala i frågan, befinnes att man synes förutsätta att ett visst slags tvåvåningshus, som ett allmännyttigt företag försöksvis håller på att bygga för den vanliga bostadsförsörjningen, skulle kunna tjäna som förebild för studentbostadshusen i de fyra olika studentstäderna. Denna hustyp utgöres av ett tvåvåningshus utan källare. Byggnadskostnaderna har av företaget i Uppsala *beräknats* till 12 500 kronor per rum. Man vet emellertid inte vad det i verkligheten kommer att kosta. Än mindre vet man om det är lämpligt för sitt ändamål. Vad man däremot med säkerhet vet är att byggnadstypen icke är lämplig i de andra tre städer, där studentbostäder skall uppföras. Hustypen är nämligen vald med hänsyn till de speciella grundförhållanden, som råder i uppsalaområdet. På andra håll skulle en sådan hustyp bli mycket oekonomisk och olämplig.

Vad bostadsstyrelsens uppskattning av kostnaderna beträffar ligger styrelsens beräkningar betydligt högre, för Stockholms vidkommande på cirka 16 000 kronor per rum. Det har också vid remissbehandlingen av den departementspromemoria, som legat till grund för propositionen, klart framgått att såväl de kommunala myndigheterna i Stockholm, Göteborg och Lund som Sveriges förenade studentkårer icke funnit det realistiskt att räkna med att kunna komma ned till de kostnader, varmed departementschefen ansett sig böra räkna. En sådan kostnadsänkning skulle otvivelaktigt innebära en kraftig sänkning av standarden. Självfallet bör man, såsom ovan sagts, söka åstadkomma en sänkning av byggnadskostnaderna, men detta bör icke få ske genom att mera väsentliga standardkrav eftersättes. Det gäller ju här tillgodoseende av ett permanent bostadsbehov och det kan då inte ur vare sig ekonomisk eller social synpunkt vara riktigt att studentbostäderna gives sämre standard än bostadsbebyggelsen i övrigt. Skall detta kunna undvikas, måste, om inte studenternas bostadskostnader skall stegras väsentligt, tillägglånen utgå med högre belopp än vad som föreslagits i propositionen. Med hänsyn till variationerna å byggnadskostnaderna i de olika städerna borde subventionerna lämpligen ortsdifferentieras. Beloppet torde lämpligen böra höjas med 2 500 kronor till 7 500 kronor på de orter som har de högsta byggnadskostnaderna. Det bör ankomma på bostadsstyrelsen att närmare utforma bestämmelserna för denna differentiering i överensstämmelse med nu gällande praxis.

Även en viss höjning av subventionerna till insprängda studentrum inom flerfamiljshusbebyggelsen synes erforderlig. En höjning av subventionen till 5 000 kronor per studentrum synes i detta fall väl motiverad.

Någon särskild subvention för bostadsbyggande åt gifta studenter har departementschefen icke ansett sig böra föreslå. Med hänsyn till att en så stor del av de vid högskolorna studerande utgöres av gifta studenter är detta givetvis beklagligt men kan å andra sidan vara förståeligt av principiella skäl. Önskvärt är emellertid att möjlighet beredes de studentorganisationer eller andra organ, som producerar studentbostäder för gifta studenter, att erhålla statliga lån upp till 100 % av byggnadskostnaderna. Hinder bör ej heller föreligga att erhålla statlig subvention enligt ovan angivna grunder även för de studentrum, som i studenthem anordnas för gifta studenter såsom särskilda familjelägenheter om exempelvis 2 rum och kök.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 100 måtte besluta,

1) att tillägglånet till uppförande av studentbostadshus fastställs till 7 500 kronor per rum i kategorihus och 5 000 kronor per rum i vanliga flerfamiljshus på orter med de högsta byggnadskostnaderna samt de lägre belopp som är betingade av byggnadskostnaderna på övriga orter,

2) att studentorganisationer eller andra organ som producerar särskilda studentbostäder för gifta studenter skall erhålla statliga lån upp till 100 % av byggnadskostnaderna.

Stockholm den 29 mars 1957

C. W. Carlsson

Sigfrid Löfgren

Sven Gustafson

i Göteborg

Brita Elmén

Nils Nestrup

Gustav Boija

Manne Ståhl

Margit Vinge

Gerda Höjer

Christer Olofson

Folke Nihlfors

Eric Nelander

Ruben Swedberg

Erik Strandh

Einar Rimmerfors